

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-ΕΚΜ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ «ΑΘΗΝΑ»

ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Αρχικά να εκφράσουμε και εμείς ως φορέας τις ευχαριστίες μας στο ΣΥΡΙΖΑ-ΕΚΜ για την απόλυτα χρήσιμη πρωτοβουλία του, να συγκαλέσει διαβούλευση για τη κατάθεση των απόψεων των ενδιαφερόμενων φορέων, πάνω στο σχέδιο «ΑΘΗΝΑ». Οι φορείς, τόσο οι ακαδημαϊκοί όσο και οι κοινωνικοί και παραγωγικοί, εν πολλοίς αγνοήθηκαν από την απαραίτητη αυτή διαδικασία κατάθεσης απόψεων για το μείζον και καθοριστικό ζήτημα, που αφορά τον επανασχεδιασμό και το μέλλον της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας.

Η ανάγκη επανασχεδιασμού και επαναδιάταξης του άναρχα αναπτυγμένου τοπίου, που δεν καθορίστηκε πάντα με αντικειμενικά επιστημονικά ή αναπτυξιακά κριτήρια, έχει εκφραστεί ήδη από όλους και από τον ΣΥΡΙΖΑ. Οι αλλαγές αυτές όμως πρέπει να γίνουν μετά από μια πλήρη και σε βάθος διαβούλευση και αντικειμενική μελέτη των αναγκών και του συνολικού σχεδιασμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών με βάση τον Ν. 3599/07 είναι το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, που σκοπό έχει την «προαγωγή και ανάπτυξη της φυσικοθεραπείας ως ανεξάρτητης και αυτόνομης επιστήμης και η παροχή υπηρεσιών υψηλής στάθμης στο κοινωνικό σύνολο». Σε αυτόν, με βάση πάντα τον ιδρυτικό του νόμο, ανήκει «η σύνταξη εισηγήσεων σε θέματα εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης» και εν τέλει αποτελεί τον επίσημο σύμβουλο της πολιτείας στα θέματα της φυσικοθεραπείας. Σύμβουλο όμως που δεν έλαβε υπόψιν στη διαμόρφωση των επιλογών του σχεδίου «ΑΘΗΝΑ».

Α΄. Με το σχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπεται η συγχώνευση του Τμήματος Φυσικοθεραπείας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας-Πρόνοιας του ΤΕΙ Αθήνας, με το αντίστοιχο Τμήμα Εργοθεραπείας και τη δημιουργία δύο κατευθύνσεων (φυσικοθεραπείας και εργοθεραπείας).

- Η συγχώνευση αυτή που αποτελεί παγκόσμια πρωτοτυπία
- χαρακτηρίζεται τουλάχιστον άστοχη,
- στερείται παντελώς επιστημονικής τεκμηρίωσης,
- δεν απαντά σε καμία καταγραμμένη ανάγκη και
- καταδικάζει σε υποβιβασμό και υποβάθμιση και τα δύο αντίστοιχα Τμήματα.
- Αξίζει να σημειωθεί ότι το μεν Τμήμα Εργοθεραπείας του ΤΕΙ Αθήνας είναι το μόνο αντίστοιχο σε Ελλάδα και Κύπρο, ενώ Τμήματα Φυσικοθεραπείας που υπάρχουν

στα ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Λαμίας και Πάτρας θα έχουν διαφορετικά προγράμματα σπουδών, οδηγώντας σε αποφοίτους δύο ταχυτήτων με ότι σημαίνει αυτό στη διεθνή αναγνώριση των σχολών, τη δυνατότητα μεταπτυχιακών σπουδών και τέλος τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων.

- Τα δύο επιστημονικά αντικείμενα είναι άσχετα μεταξύ τους,
- το Τμήμα Φυσικοθεραπείας λειτουργεί ήδη σε οργανωμένες σπουδές στην Ελλάδα μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, με σπουδαστές που στο ΤΕΙ Αθήνας έχουν τον μεγαλύτερο βαθμό εισαγωγής, με πρόγραμμα σπουδών που ολοκλήρωσε με απόλυτη επιτυχία και την εξωτερική του αξιολόγηση και κατατάχθηκε στη βαθμίδα 6.
- Από τα παραπάνω συνάγεται ο εμφανής κίνδυνος αφομοίωσης και εξαφάνισης του τμήματος της εργοθεραπείας

Με βάση όλα τα παραπάνω, θεωρούμε απαραίτητη την ανεξαρτησία και διοικητική αυτοτέλεια των Τμημάτων Φυσικοθεραπείας και Εργοθεραπείας, τα οποία θα λειτουργούν με αυτοδύναμη και διακριτά προγράμματα σπουδών και θα απονέμουν ξεχωριστούς τίτλους πτυχίου.

Β΄. Όσον αφορά τη μεταφορά του τμήματος Φυσικοθεραπείας από το Αίγιο στη Πάτρα, υπάρχουν σημαντικά δεδομένα που συνηγορούν υπέρ της παραμονής του τμήματος στο Αίγιο και κατατίθενται αναλυτικά στο φάκελο που σας επισυνάπτουμε. Με βάση αυτά είναι κυρίαρχο και έντονο το πρόβλημα στέγασης με την μετεγκατάσταση στη Πάτρα, για την επαρκή ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του Τμήματος, που ήδη λειτουργούσε σε επαρκείς και άρτιους χώρους στο Αίγιο.

Γ΄. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, πολλοί βουλευτές από όλα τα κόμματα αναφέρθηκαν με ιδιαίτερη ένταση στην ανάγκη τα τμήματα Φυσικοθεραπείας να αποσπασθούν από τα ΤΕΙ και να ενταχθούν στα Πανεπιστήμια.

Το ΚΔΣ του Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών - Ν.Π.Δ.Δ., σε συνεργασία και με τα τέσσερα Τμήματα Φυσικοθεραπείας που είναι ενταγμένα στα Τ.Ε.Ι. Αθήνας, Θεσσαλονίκης, Λαμίας και Αιγίου, με αφορμή το αρχικό κείμενο διαβούλευσης για το «Σχέδιο Αθηνά», καθώς και την υπάρχουσα μέχρι σήμερα εμπειρία σε συνδυασμό με την Ελληνική πραγματικότητα και τις κοινωνικές ανάγκες, θεωρεί ότι επιβάλλεται ο επανασχεδιασμός του εκπαιδευτικού χώρου, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην επιστήμη της «Φυσικοθεραπείας», οι σπουδές της οποίας στην Ελλάδα έχουν ενταχθεί στην Τεχνολογική Εκπαίδευση (ΤΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Για να είναι εφικτή η εξαγωγή τεκμηριωμένης πρότασης σχετικά με την εκπαίδευση των φυσικοθεραπευτών, αλλά κυρίως το επίπεδο των σπουδών Φυσικοθεραπείας στην Ανώτατη Εκπαίδευση της Ελλάδας, πρέπει να ληφθούν κατά τη γνώμη μας υπόψη τα ακόλουθα:

η διεθνής εμπειρία και πρακτική

η Ευρωπαϊκή εμπειρία και πρακτική

η Ελληνική εμπειρία και πρακτική

οι ανάγκες της Ελληνικής Κοινωνίας

οι δυνατότητες των ήδη υπαρχόντων Τμημάτων Φυσικοθεραπείας

οι ανάγκες της Ελληνικής νεολαίας

η παγκόσμια εκπαιδευτική πρακτική

η επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα

ο σημαντικός αριθμός φυσικοθεραπευτών στην Ελλάδα που διαθέτουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών

Ενδελεχής μελέτη, των παραπάνω ενδεικτικών πηγών πληροφόρησης, δίνει τη δυνατότητα εξαγωγής των ακόλουθων συμπερασμάτων, για τον καθορισμό του επιπέδου των σπουδών Φυσικοθεραπείας:

1. Γνωστικό Αντικείμενο και Περιεχόμενο Σπουδών: «Φυσικοθεραπείας».

-Σύμφωνα με την παρ. 5 της Υ.Α. 65146/Ε5 (ΦΕΚ 915/14.07.2006, τ.Β): Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος Φυσικοθεραπείας καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της Επιστήμης της Φυσικοθεραπείας, με σκοπό την πρόληψη, βελτίωση και αποκατάσταση παθολογικών καταστάσεων, συγγενών και επίκτητων, καθώς και τραυματικών βλαβών που προκαλούν διαταραχές στο ερειστικό, μυϊκό, νευρικό, αναπνευστικό και καρδιοαγγειακό σύστημα.

-Σύμφωνα με την Παγκόσμια Συνομοσπονδία Φυσικοθεραπείας, η Φυσικοθεραπεία παρέχει υπηρεσίες σε άτομα ώστε να καταφέρουν να αναπτύξουν, να διατηρήσουν και να αποκαταστήσουν μέγιστη δύναμη και λειτουργική ικανότητα κατά την διάρκεια της ζωής τους. Η Φυσικοθεραπεία περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών όταν δύναμη και λειτουργικότητα κινδυνεύουν από διαδικασίες όπως γηρατειά, η ασθένεια ή ο τραυματισμός. Μέγιστη και λειτουργική κίνηση είναι η πεμπτουσία του τι σημαίνει να είσαι υγιής. Το περιεχόμενο της εκπαίδευσης πρέπει να αναφέρεται στην υγεία και στις κοινωνικές ανάγκες του εκάστοτε πληθυσμού-έθνους. Η Φυσικοθεραπεία είναι η υπηρεσία που παρέχεται μόνο από, ή υπό την καθοδήγηση και την επίβλεψη, ενός φυσικοθεραπευτή. Περιλαμβάνει την εξέταση/αξιολόγηση, την πρόγνωση, το σχέδιο της φροντίδας/παρέμβασης και την επανα-αξιολόγηση/αναθεώρηση.

2. Αποστολή Τμημάτων «Φυσικοθεραπείας».

- Σύμφωνα με την παρ. 5 της Υ.Α. 65146/Ε5 (ΦΕΚ 915/14.7.2006, τ. Β.): Αποστολή του Τμήματος Φυσικοθεραπείας είναι η προαγωγή, ανάπτυξη και μετάδοση των γνώσεων στην Τεχνολογία και την Επιστήμη της Φυσικοθεραπείας, με την κατάλληλη θεωρητική διδασκαλία, την ευρύτερη εργαστηριακή και Πρακτική Άσκηση και την τεχνολογική και εφαρμοσμένη έρευνα, ώστε να παρέχει στους σπουδαστές τα απαραίτητα εφόδια, που εξασφαλίζουν την άρτια εκπαίδευσή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη.

-Σύμφωνα με την Παγκόσμια Συνομοσπονδία Φυσικοθεραπείας, προτείνεται η φυσικοθεραπευτική εκπαίδευση να είναι Πανεπιστημιακού επιπέδου, τουλάχιστον τεσσάρων ετών, που θα αξιολογείται και θα πιστοποιείται από ανεξάρτητες αρχές. Το πρόγραμμα σπουδών πρέπει να είναι ικανό να μεταφέρει στους σπουδαστές τις γνώσεις και δεξιότητες που έχουν καθοριστεί για το φυσικοθεραπευτή σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα να τον καθιστούν ικανό να εργαστεί αυτόνομα.

3. Το επάγγελμα του φυσικοθεραπευτή.

-Σύμφωνα με το Π.Δ. 90/95 και την παρ. 5 της Υ.Α. 65146/Ε5 (ΦΕΚ 915/14.7.2006. τ. Β': οι πτυχιούχοι του Τμήματος με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις, ώστε να μπορούν με επάρκεια να προβαίνουν σε φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση του ασθενούς, να επιλέγουν, να οργανώνουν και να εκτελούν με ασφάλεια τις φυσικοθεραπευτικές πράξεις, που για κάθε περίπτωση ενδείκνυνται. Οι πτυχιούχοι φυσικοθεραπευτές επιλέγουν και εκτελούν τις φυσικοθεραπευτικές πράξεις μετά από γραπτή διάγνωση ή γνωμάτευση του ιατρού και σύμφωνα με τις τυχόν οδηγίες του. Ως φυσικοθεραπευτικές πράξεις νοούνται τα μέσα, οι μέθοδοι και οι τεχνικές που διδάσκονται στα Τμήματα Φυσικοθεραπείας των Τ.Ε.Ι. και προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

-Σύμφωνα με την Παγκόσμια Συνομοσπονδία Φυσικοθεραπείας, οι φυσικοθεραπευτές πρέπει να είναι κατάλληλοι να : (1) διεξάγουν μια γενική εξέταση/αξιολόγηση του ασθενή ή των αναγκών μια ομάδας ασθενών, (2) διατυπώνουν μια «διάγνωση», πρόγνωση καθώς και το σχέδιο παρέμβασης, (3) παρέχουν συμβουλές με βάση την εμπειρία τους και καθορίζουν πότε οι ασθενείς πρέπει να αναφερθούν σε έναν άλλο επαγγελματία υγειονομικής περίθαλψης, (4) εκτελούν ένα φυσικοθεραπευτικό πρόγραμμα πρόληψης/θεραπείας, (5) καθορίζουν τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων/επεξεργασιών και (6) υποβάλλουν οδηγίες για αυτοδιαχείριση.

Από τα παραπάνω στοιχεία, προκύπτουν αβίαστα τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Η Φυσικοθεραπεία :

- ❖ αποτελεί αναγνωρισμένη και συνεχώς αναπτυσσόμενη επιστήμη ενώ απαιτεί βαθιές θεωρητικές γνώσεις που οδηγούν τον κάτοχό τους στην αναγκαία τεκμηριωμένη εφαρμογή,
- ❖ πραγματεύεται την υγεία και την ποιότητα ζωής του ανθρώπου ενώ εντάσσεται ως κλινική επιστήμη, στις επιστήμες υγείας όπως η Ιατρική, η Οδοντιατρική, Νοσηλευτική, Διατροφολόγος, Ψυχολογία, κλπ,
- ❖ κύριο χαρακτηριστικό της είναι η διαδικασία λήψης απόφασης σε κλινικό περιβάλλον,
- ❖ απαιτεί συνεχή παραγωγή νέας γνώσης που (1) να συνδέεται με τον εκάστοτε πληθυσμό/έθνος και (2) να παράγει καινοτομίες – τεχνογνωσία,
- ❖ είναι αναγκαία, ως παρεχόμενη υπηρεσία, διότι βελτιώνει το επίπεδο υγείας και ποιότητας ζωής, χαρακτηριστικά μιας αναπτυσσόμενης κοινωνίας, ενταγμένης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συνεπώς, διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά ενός γνωστικού αντικείμενου της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με κλινικό προσανατολισμό, όπου η τεχνολογική της κατεύθυνση υφίσταται «παραπλανητικά» και μόνο υπό το πρίσμα των κλινικών παρεμβάσεων που όμως απαιτούν εκτεταμένες θεωρητικές γνώσεις και διαδικασίες λήψης απόφασης.

Πρόταση:

- Η Φυσικοθεραπεία ως γνωστικό αντικείμενο πρέπει να υφίσταται στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (ΠΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με σκοπό την ανάπτυξη των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας προς τον Ελληνικό Πληθυσμό καθώς και την βελτίωση της ποιότητας ζωής του. Η δραστηριοποίηση αυτού του Τομέα, μέσω της έρευνας και των μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών, θα συμβάλει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας, στην παραγωγή καινοτομιών και τελικά στη ζητούμενη σήμερα «αριστεία» και σε αυτό τον τομέα.

- Η δυναμική των σήμερα υπαρχόντων Τμημάτων Φυσικοθεραπείας των Τ.Ε.Ι., η γενικότερη δραστηριοποίηση του επαγγελματικού χώρου της Φυσικοθεραπείας, σε συνδυασμό με τις επερχόμενες αλλαγές στην Ανώτατη Εκπαίδευση της χώρας, επιβάλλουν την άμεση ένταξη των ήδη υπαρχόντων Τμημάτων Τ.Ε.Ι. Φυσικοθεραπείας στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (ΠΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και συγκεκριμένα ως ανεξάρτητα Επιστημονικά Τμήματα στις Σχολές Επιστημών Υγείας.

Κωδικοποίηση των προτάσεων:

- ❖ Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος Φυσικοθεραπείας καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της Επιστήμης της Φυσικοθεραπείας, με σκοπό την πρόληψη, βελτίωση και αποκατάσταση παθολογικών καταστάσεων, συγγενών και επίκτητων, καθώς και τραυματικών βλαβών που προκαλούν διαταραχές στο ερειστικό, μυϊκό, νευρικό, αναπνευστικό και καρδιαγγειακό σύστημα.
- ❖ Το πρόγραμμα σπουδών των Φυσικοθεραπευτών διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά ενός γνωστικού αντικείμενου του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης με κλινικό προσανατολισμό που απαιτούνται εκτεταμένες θεωρητικές γνώσεις και διαδικασίες λήψης απόφασης.
- ❖ Η πρακτική της Φυσικοθεραπείας βασίζεται στην επιστημονική τεκμηρίωση (evidence based physiotherapy).
- ❖ Σύμφωνα με την Παγκόσμια Συνομοσπονδία Φυσικοθεραπείας (εκπροσωπεί συλλόγους από 101 χώρες, έχει γνωμοδοτικό ρόλο στα Ηνωμένα Έθνη και επίσημη σχέση τον Π.Ο.Υ.), προτείνεται η φυσικοθεραπευτική εκπαίδευση να είναι Πανεπιστημιακού επιπέδου, τουλάχιστον τεσσάρων ετών.
- ❖ Στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Η.Π.Α. τα Τμήματα Φυσικοθεραπείας είναι ενταγμένα στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (ΠΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Αυτό το συναντάμε, στο Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων, όπου ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών μετέχει με εκπρόσωπό του, και οι φυσικοθεραπευτές της αλλοδαπής που προσέρχονται σε αυτό, είναι όλοι κάτοχοι πτυχίου φυσικοθεραπείας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), οι οποίοι ιστιμούνται τελικά στην Ελλάδα ως ΤΕ.

- ❖ Είναι αξιοσημείωτο, ότι σημαντικός αριθμός αποφοίτων Πανεπιστημιακών Τμημάτων επιθυμούν να καταταγούν σε τμήμα Φυσικοθεραπείας των Τ.Ε.Ι.
- ❖ Σημαντικός αριθμός Φυσικοθεραπευτών διαθέτει μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών.
- ❖ Τα τμήματα Φυσικοθεραπείας έχουν υψηλή ζήτηση από τους υποψηφίους των πανελλαδικών εξετάσεων και ως εκ τούτου η βαθμολογία πρόσβασης είναι ιδιαίτερα υψηλή.
- ❖ Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών είναι Ν.Π.Δ.Δ. σύμφωνα με το Ν.3599/2007(ΦΕΚ 176/1.10.2007,τ. Α) και ως σκοπό έχει «την προαγωγή και ανάπτυξη της Φυσικοθεραπείας ως ανεξάρτητης και αυτόνομης επιστήμης και την παροχή υπηρεσιών υψηλής στάθμης στο κοινωνικό σύνολο».

Πιστεύοντας ότι θα συμβάλλουμε αποφασιστικά στις αποφάσεις σας, όσον αφορά το αντικείμενο της Φυσικοθεραπείας στην Ελλάδα, είμαστε στην διάθεσή σας για πληρέστερη συζήτηση για όλα τα θέματα.